

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 90/9780

**Koplyčioje –
skulptoriaus
Kazio Varno
paroda**

2 psl.

**Darnus judumas kaime: kas turi ko-
jas – vaikšto, kas turi ratus – važiuoja**

Linus PRAVILIONIS, Anykščių rajono tarybos narys:
„Gatvių siaurinimas, tai, pavyzdžiui, kaip Šaltupio gatvėje, jis yra nelabai realus ir naudingas...“

3 psl.

**Pogimdyvinės
depresijos
gniaužtai –
įveikiami**

4 psl.

**Siekia sąžiningos
išankstinės
pensijos**

5 psl.

šiuipynys

Iniciatyva. Lapkričio 23 dieną, ketvirtadienį, 18 val. Anykščių Šv. Mato bažnyčios šventoriuje bus uždegamos žvakės už negimusius kūdikius. Šią dieną yra minima Negimusųjų kūdikių diena.

Darbas. Anykščių rajono savivaldybė paskelbė naujos darbo savaitės savivaldybės vadovų darbotvarkes. Anykščių rajono meras Kęstutis Tubis tarp darbų įtraukė ir paties dalyvavimą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo posėdyje, kuriame turėtų paaiškėti, ar jis toliau gali dirbti meru.

Leidimas. Anykščių rajono taryba balsų dauguma sutiko, kad akcinė bendrovė „Energijos skirstymo operatorius“ tiestų 0,4 kV požeminę elektros kabelinę liniją ir montuotų apskaitos skydus žemės sklypuose, kurie priklauso Anykščių rajono savivaldybei. Statytojas įpareigotas atlikus darbus, teritoriją sutvarkyti taip, kad jos būklė būtų atkurta į prieš darbus buvusią būklę ir ši teritorija būtų tinkama naudoti pagal pagrindinę naudojimo paskirtį.

Integracija. Anykščių menų inkubatorius – menų studija su Anykščių rajono savivaldybe pasirašė 12 tūkst. 660 Eur sutartį, kurioje numatyta, kad bus pasirūpinta nuo karo pabėgusių iš Ukrainos moterų ir merginų nuo 16 metų integracija. Projekto dalyvės bus supažindinamos su amatais nuo idėjos iki gaminio realizacijos. Numatyta 30 darbinių susitikimų, kurie truks po 3 valandas. Planuojama, kad bus 6 darbinės grupės, darbo grupėje bus 15 asmenų.

Retai naudojamas biudžetinių įstaigų sales įveiklina meras

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

Kilus skandalui dėl Anykščių muziejinės kalvos atnaujinimo projekto, kuriame numatyta A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus teritorijoje statyti požeminį statinį, kuriame būtų įrengta erdvė konferencijoms, Anykščių rajono savivaldybės administracija, siekdama įrodyti, kad Anykščiuose dar vienos naujos salės statybos yra nereikalingos, atliko esamų biudžetinių įstaigų salių užimtumo analizę.

Analizės duomenys atskleidė, kad šešios biudžetinių įstaigų salės didžiąją metų dalį yra nenaudojamos.

Anykščių rajono savivaldybės meras Kęstutis Tubis sakė, kad jis yra vienas iš savivaldybei priklausančių salių įveiklintojas.

Istorijų dvarėlio salė per devynis šių metų mėnesius panaudota tik 69 kartus.

3 psl.

Restauruoti šalia Karčių rasti partizanų dokumentai

Dokumentai bidone pakankamai gerai išsilaikę.

Lietuvos ypatingasis archyvas pranešė, kad po beveik metų trukusių darbų restauruoti Lietuvos partizanų Algimanto apygardos Šarūno rinktinės Laisvės rajono dokumentai, 2022 metų gegužės mėnesį rasti Anykščių rajone, Troškūnų apylinkėse, miške lyje netoli Karčių kaimo.

Laisvės rajono archyvas buvo sudėtas į 20 litrų talpos metalinį bidoną ir užkastas į žemę. Tai ne pirmas kartas, kai bidonuose randami partizanų archyvai, tačiau pastarasis išsiskiria gera rastų dokumentų būkle.

8 psl.

Anykščių rajono tarybos narė Gabrielė Griauzdaitė-Patumsienė pateko į avariją

Lapkričio 15 dieną Anykščiuose per eismo įvykį apgadintas Anykščių rajono tarybos narės, konservatorės Gabrielės Griauzdaitės-Patumsienės vairuojamas automobilis „Subaru“.

Anykščių rajono tarybos narė Gabrielė Griauzdaitė - Patumsienė apgadinto automobilio nuotrauka pavišino internete.

Kaip „Anykšta“ informavo Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Komunikacijos poskyrio vyriausioji specialistė Violeta Ginaitienė, apie 20 val. 34 min. Anykščiuose, Šaltupio g., sankryžoje susidūrė vairuojamas automobilis BMW ir automobilis SUBARU, kurį vairavo 1990 metais gimusi moteris.

„Vairuotojai eismo įvykiu metu buvo blaivūs, teisę vairuoti turi. Eismo įvykiu metu žmonės nenukentėjo. Buvo užpildyta eismo įvykiu deklaracija. Eismo įvykis yra techninis“, – informavo V. Ginaitienė.

Apie įvykusią avariją Anykščių rajono tarybos narė G.

Štai taip po eismo įvykiu atrodė Anykščių rajono tarybos narės, konservatorės Gabrielės Griauzdaitės-Patumsienės vairuojamas „Subaru“. G. Griauzdaitės-Patumsienės nuotr.

Griauzdaitė-Patumsienė socialiniuose tinkluose pranešė tik praėjusį savaitgalį. Politike pasidalijo apdaužyto automobilio nuotraukomis ir parašė komentarą: „Kai gyvenimas tau suteikia antrą šansą... Būkite atsargūs, važiuodami net per žalia šviesoforo signalą.“

Susirūpinusius bičiulius G.

Griauzdaitė-Patumsienė nurašė, kad per avariją nenukentėjo. Ji rašė, kad tuo metu automobiliu važiuavo viena.

„Anykšta“ sekmadienį ir pirmadienį telefonu bandė susisiekti su G. Griauzdaite-Patumsiene ir pasikalbėti apie įvykusią avariją, tačiau ji į telefoninius skambučius neatsakinėjo.

spektras

Kalnas. Gedimino kalno pietiniame šlaite šią savaitę pradėti preventiniai stabilizavimo darbai, pirmadienį pranešė Lietuvos nacionalinis muziejus. Darbų imtasi nuolatinės šlaitų stebėsenos metu užfiksuojant nedidelį grunto įtrūkumą, kuris atsirado dėl rudenį vyravusių lietingų orų. Juos atliks įmonė „Rekreacinė statyba“. Ties grunto įtrūkio vieta bus įrengtas drenažas, kuris besikaupiantį vandenį nuves į šlaito papėdę, o pats šlaitas bus stabilizuotas sukalant metalinius strypus ir paklojant geotinklą. Analogiškos laikinosios šlaitų stabilizavimo priemonės buvo naudojamos ir kitose kalno vietose.

Centras. Panevėžyje, ant marių kranto, pirmadienį atidytas atnaujintas Respublikinio priklausomybės ligų centro (RPLC) Panevėžio filialas. Kaip skelbia Sveikatos apsaugos ministerija, atnaujintame centre bus žymiai geresnės gydymo sąlygos pacientams, moderni medicinos įranga ir naujais baldais. Atnaujinimas prisidės ir prie geresnių darbo sąlygų personalui. Projekto metu padidintas saugumas – sutvarkyta teritorija, įdiegti apsaugos iškvietimo mygtukai, automatinės apsauginės žaliuzės, valdoma praėjimo kontrolė ir pacientų srautai. Anot ministerijos, investicijos į filialo atnaujinimą siekė beveik 3,5 mln. eurų.

Klausimas. Daugiau nei pušei Lietuvos savivaldybių kilo klausimų dėl viešųjų erdvių, paminklų atitikimo vadinamajam desovietizacijos įstatymui. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras BNS informavo iki šiol gavęs 36 savivaldybių užklausas ir prašymus įvertinti jų teritorijoje esančius gatvių, įstaigų pavadinimus, stovinčius paminklus, skulptūras, atminimo lentas, namų fasadų papuošimus ir pan. Prašymų įvertinti kai kuriuos pavadinimus ir simbolius sulaukta iš Akmenės, Alytaus, Anykščių, Biržų, Joniškio, Kaišiadorių, Kauno, Klaipėdos, Molėtų, Pakruojos, Radviliškio, Raseinių, Rokiškio, Šalčininkų, Šiaulių, Šilalės, Šilutės, Širvintų, Švenčionių rajonų savivaldybių. Kol kas dažniausiai kreipiamasi dėl rašytojų ir buvusių sovietinių veikėjų Petro Cvirkos, Liudo Giros, Salomėjos Neries gatvių pavadinimų, taip pat klausimų kelia Kosmonautų, Pionierių, poetų Juliaus Janonio, Aleksandro Puškino, mokslininko Ivano Mičurino, Tarybų, Partizanų, Veteranų ir panašūs iš sovietmečio likę pavadinimai.

-BNS

Koplyčioje – skulptoriaus Kazio Varno paroda

Lapkričio 26 dieną, sekmadienį, 15 valandą, Anykščių koplyčioje vyks jubiliejinės retrospektyvinės skulptoriaus, iš Veršelių kaimo (Kavarsko sen.) kilusio Kazio Varno (1913–1971) parodos pristatymas.

Kazio Varno darbai.

teminius bareljefus „Valstietis slepia savo gyvulius“, „1863 metų sukilimo aidai“, „Jono Biliūno vaikystė“, „Kolūkio talkininkai“, „Anykščių legenda“ ir kitus kūrinius.

Anot skulptorės Aušros Jasiukevičiūtės: „Kazys Varnas – Lietuvos skulptūros lauke beveik nesutiktas, nežinotas ir neseniai atrastas skulptorius“.

K. Varnas 1947 baigė LTSR valstybinį dailės institutą, skulptūros specialybę. Parodose dalyvavo nuo 1947 metų. Nuo 1960 metų – LTSR Dailininkų sąjungos narys. Kūrė portretus, figūrines kompozicijas, reljefus.

Skulptorė A. Jasiukevičiūtė rašo: „Gyvenęs sovietmečiu,

sudėtingo likimo kūrėjas. Jo palikimas atstovauja sovietiniam laikotarpiui ir tuo metu vyravusiai privalomai monumentalaus realizmo srovei. <...> Visas jo palikimas pirmiausia turi istorinę vertę, nes atstovauja savam laikui, liudija to meto žmonių, kraštiečių gyvenimą. Daugiausia lipdęs savo miestelio žmones, jų portretus – sukūrė Anykščiams svarbių gyventojų portretų galeriją.“

Parodos pristatymo metu koncertuos prof. Tomo Ladigos studentai: Ugnė Žvirblė, Povilas Strikaitis, Mindaugas Simutis, Konstantin Sobolev. K. Varno darbų paroda veiks iki kitų metų sausio mėnesio pabaigos.

-ANYKŠTA

Parodoje bus eksponuojami Dailininkų sąjungos nario, profesionalaus skulptoriaus K. Varno XX amžiaus antroje pusėje sukurti kūriniai: liūtų gipsinė bei betoninė išliejos, portretiniai biustai ir horeljefai, daugiafigūrės reljefinės kompozicijos.

K. Varnas gimė Kavarsko seniūnijos Veršelių kaime, studijavo Lietuvos valstybiniame dailės institute Vilniuje, įgijo

dailininko skulptoriaus išsilavinimą, dirbo Anykščių gimnazijoje piešimo mokytoju.

K. Varnas sukūrė rašytojo Antano Žukausko-Vienolio, mokytojų Leono Vaitiekūno, Alfonso Bielinio, Rapolo Šaltenio, Prano Šulgos bareljefus, rašytojų Antano Baranausko, Jono Biliūno, mokytojo Rapolo Dobino ir savo tėvų biustus, paminklą su bareljefu revoliucionieriui Juozui Opanskiui,

medicinos pagalbos automobilį.

Laužas. Lapkričio 19 dieną, sekmadienį, Kavarsko seniūnijos Janušavos kaime, atviroje teritorijoje, liepsnojo laužas, iškviešti ugniagesiai. Pranešama, kad laužas buvo užgesintas iki ugniagesių atvykimo.

Pažeidėjas. Lapkričio 18 dieną, šeštadienį, apie 13.43 val.

Kavarske, ties J. Tumo-Vaižganto g., vyras, būdamas neblaivus (gim. 1977 m., nustatytas 2,32 prom. girtumas), viešojoje vietoje ir matant pašaliniais asmenimis, spardė vyro (gim. 1981 m.) vairuojamą automobilį „Toyota Corolla“, sudavė ranka į veidą. Pradėtas ikiteisminis tyrimas. Vyras (gim. 1977 m.) sulaikytas.

Temidės svarstyklės

Konfliktas. Lapkričio 19 dieną, sekmadienį, apie 19.00 val. Anykščiuose, Vyskupo Antano Baranausko skvere, du vyrai (gim. 2003 m.) ir (gim. 2006 m.) sukėlė fizinį skausmą jaunuoliui (gim. 2007 m.). Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Pagalba. Lapkričio 19 dieną, sekmadienį, Anykščiuose, Šventosios g., padėti patekti pas ligonę į namus iškviešti ugniagesiai. Pranešama, kad atvykus ugniagesiams, atidaryti namų durų neberekėjo, greitosios medicinos pagalbos darbuotojai jau buvo viduje. Ugniagesiai padėjo ligonę išnešti ir įkelti į greitosios

Retai naudojamas biudžetinių įstaigų sales įveiklina meras

(Atkelta iš 1 psl.)

Kaip rodo Anykščių rajono savivaldybės mero pavaduotojos Audronės Savickienės pateikti duomenys, Anykščių Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešosios bibliotekos salė pernai buvo panaudota 40, o per šių metų devynis mėnesius – 25 kartus.

Istorijų dvarelis salė per devynis šių metų mėnesius panaudota 69 kartus. Duomenys apie praėjusius metus nepateikiami.

Anykščių menų centro salė pernai panaudota 78, o šiais metais per devynis mėnesius 40 kartų.

Antano Baranausko ir Antano Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus salėje pernai surengti 4 viešieji renginiai ir 123 grupiniai užsiėmimai akmens tapybos ekspozicijoje, o šiais metais per devynis mėnesius – 7 viešieji renginiai ir 115 grupinių užsiėmimai akmens tapybos ekspozicijoje.

Anykščių menų inkubatoriaus-menų studijos salėje pernai įvyko 77, šiais metais – 62 renginiai.

Anykščių turizmo ir verslo informacijos centro salė nuo praėjusių metų rugsėjo iki šių metų rugsėjo pradžios panaudota 25 kartus.

Spalio 20 dieną Anykščių rajono savivaldybėje vykusiame pasitarime dėl Anykščių A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus

atnaujinimo ir plėtros projekto, Anykščių rajono meras Kęstutis kalbėjo, kad salių mieste renginiams yra pakankamai, o neretai jas, organizuodami politinius renginius ir mokėdami už jų nuomą, esą padeda išlaikyti ir Anykščių rajono tarybos nariai.

„Anykščių rajono tarybos narys Dainius Žiogelis mėgsta sales, ir aš, tai tos salės dar įveiklinamos nors kiek“, – kalbėjo K. Tubis.

Biudžetinių įstaigų salių už-

imtumo analizė atlikta po to, kai Anykščių A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus atnaujinimo ir plėtros projekto rengėjai – mažoji bendrija „Fragment architektai“ – muziejaus teritorijoje pasiūlė įrengti požemines patalpas ekspozicijų demonstravimui bei konferencijoms.

Šios analizės duomenis meras K. Tubis žadėjo persiųsti visiems Anykščių rajono tarybos nariams.

komentarai

Darnus judumas kaime: kas turi kojas – vaikšto, kas turi ratus – važiuoja

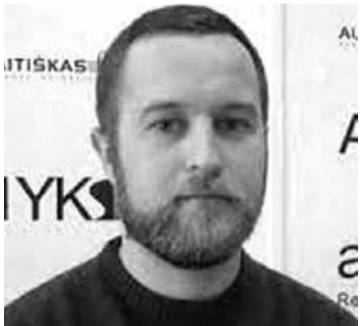
Anykščių rajono taryba liepą patvirtino Anykščių miesto darnaus judumo planą. Šį planą Anykščių rajono savivaldybės užsakymu už 48 tūkst. 400 Eur parengė UAB „Smart Continent LT“.

Konstatavę, kokios yra didžiausios judumo problemos Anykščių mieste, plano rengėjai savivaldybei pasiūlė mieste iki 2032 metų siaurinti miesto gatves, apmokestinti automobilių stovėjimo aikštelės, o vietoje aplinkkelio per Šventosios upę statyti tiltą.

Skaičiuojama, kad Anykščių miesto darnaus judumo plano įgyvendinimo sąnaudos siektų 48,9 mln. Eur.

„Anykšta“ teiravosi pašnekovų, kaip jie vertina Anykščių miesto darnaus judumo plano rengėjų pasiūlymus ir kurie iš jų galėtų būti realiai įgyvendinti.

Tik daugiau nepatogumų

Lukas VASILIAUSKAS, anykštėnas:

Anykščiai nėra didelis miestas, kažkur jo centre galima ir daugiau pavaikščioti. Dabar daugiau laiko praleidžiu Vilniuje, tai ten irgi daug pridaryta – gatvės susiaurintos, automobilių stovėjimo aikštelių mokamų daug.

Nepasakyčiau, kad Anykščiuose mokamos automobilių stovėjimo aikštelės būtų gera išeitis. Mieste yra daug nuosavų namų, daugiabučių, šalia kurių vakarais tenka ieškotis, kur pasistatyti automobilį. Kartais pasistatomi kažkur kitur, prie paruoštų. Jeigu mokamas automobilių stovėjimo aikštelės padarytų, žmonėms būtų galvosūkis. Nežinau, ar tai ką nors išspręstų, gal tik daugiau nepatogumų sukeltų.

Tiltas per Šventosios upę, kaip aplinkkelis – nežinau ar tai įmanoma. Galėtų iš toliau padaryti. Sunkvežimiams pravažiuoti patogų būtų. Dabar kai kuriomis Anykščių miesto gatvėmis su

tokia technika pravažiuoti nepatogu.

Pinigėliai į biudžetą nėra blogai

Linas PRAVILIONIS, Anykščių rajono tarybos narys:

Aplinkkelis tikrai reikalingas, nes reikia per miestą sumažinti srautą, nes matome, kokie dabar didžiuliai srautai per miestą transporto sunkaus.

Ar realu, kaip siūloma, per Šventosios upę pastatyti naują tiltą? Viskas realu. Pažiūrėkite, kokie projektai Jonavoje „Via Baltica“ ir taip toliau daromi.

Tam pačiam anykštėnui automobilių stovėjimo aikštelių apmokestinimas būtų skaudus reikalas, bet, sutikim, kad atvažiuoja ir tu, taip vadinkim, turistų. Tai surinkti pinigėliai į biudžetą nėra blogai.

Kuo mes daugiau pėsčiomis ar su kažkokiu, vadinkim, paspirtuku ar dar kažkuo, tai mes vistiek, vadinkim, tą taršą mažinam.

Gatvių siaurinimas, tai, pavyzdžiui, kaip Šaltupio gatvėje, jis yra nelabai realus ir naudingas, bet kitą kartą, kai gatvės susiaurinamos ir įrengiamas šaligatvis, tai aš nematau čia problemos. Aišku, tik ne tiek, kad po to kiltų problemų.

O kad tvarkyti reikia kelius, mes puikiai patys matom. Kokia dabar yra kelių būklė? Reikia tas gatves tvarkyti.

Nematau, kurias gatves reikia siaurinti

Indrė ŠILIAUSKAITĖ, VŠ „Sielos sala“ direktorė:

Jeigu kalbėtume apie Anykščių miesto gatvių siaurinimą, tai pirma mintis buvo tokia – nematau, kurios čia gatvės tokios plačios, kad jas reikėtų siaurinti.

Automobilių stovėjimo aikštelių apmokestinimas mažintų patrauklumą žmonėms atvažiuoti į Anykščius. Tai nėra gerai. Aišku, didieji miestai yra apmokestinę savo centrus, senamiesčius ir ma-

tomai dėl to nemažai surenka į biudžetus ir po to iš to kažką daro, bet mastai ten gi visai kiti.

Didžiuosiuose miestuose yra viešasis transportas, stotelės yra kas 100 metrų. Pas mus juk nėra tokio dalyko. Kas yra tas darnus judumas kaime? Visi tie, kuri turi kojas – vaikšto, o visi, kurie turi ratus – važiuoja.

Aš esu žmogus su žaliuoju matymu, bet aš visiškai neįsivaizduoju, kaip gatvių siaurinimas padėtų žmonėms iš kaimo atsakyti judėjimo automobiliu, kai atvažiuoja apsipirkti į Anykščius.

Mačiau komentarus, kad žmonės ir trumpus atstumus Anykščiuose įveikia automobiliais. Aš galvoju, kad važinėja tie, kurie gyvena toliau, o tie, kurie centre – tie vaikšto.

Mūsų aplinkoje, kurie gyvena sodybose ar rajono gyvenvietėse, visi važinėja automobiliais. Juos pasistato ten, kur yra patogų. Aišku, jei stovėjimo vietos būtų apmokestintos, reikėtų ieškotis kažkur kitur. Tuomet kitose vietose atsirastų tokios dirbtinės automobilių stovėjimo aikštelės.

Viskam pritarti sudėtinga

Lukas PAKELTIS, Anykščių rajono tarybos narys:

Aš į tokius planus žiūriu taip: viskam pritarti unisonu sudėtinga. Ar reikia naujo tilto per Šventosios upę? Reikia. Tik klausimas, kada jis bus pastatytas ir iš kokių lėšų.

Jeigu šnekame apie auto-

mobilių stovėjimo aikštelių apmokestinimą, tai tikrai nereikėtų apmokestinti visus. Už kai kurių aikštelių apmokestinimą aš būčiau už, bet kai kurių – tikrai ne. Pavyzdžiui, centre prie „Punktuko“ aikštelė, aš būčiau už jos apmokestinimą, ypač už ilgalaikį stovėjimą, kas stovi virš valandos. Visi kurortai, ir ne tik kurortai, aikšteles apmokestina.

Dėl kelių siaurinimo, tai čia labai dviprasmiška ir apie tai ilgą diskusiją turėjau. Iš vienos pusės taip, bet kai man kas nors įrodys, kad žiemą mes sugebame sniegą sustumti ir išvežti neturėdami lėšų. Kaip pavyzdys yra praėjusi žiema, kai sniegą išvežė nuo tilto. Ir įsivaizduokime, kad sniegą reikėtų vežti nuo visų centrinių gatvių.

Kad reikia mažinti kažkur greitį, pavyzdžiui, prie stadiono, tai reikia. Pagrindinėje J. Biliūno gatvėje tą daryti reikia vienareikšmiškai, ypač kur prasideda ta dalis nuo Anykščių Antano Vienuolio progimnazijos iki miesto galo. Tai būtina, bet ar siaurinant gatvę, ar kitais būdais – aš nežinau.

Aš visada gyvenime esu tokios nuomonės, kad nereikia versti, reikia įtikinti. Jeigu mes bandome versti, tai taip ir gaunasi, kad nei žmonės vaikšto, nei mašinos normaliai pravažiuoja. Į tą kompleksiskai reikia žiūrėti.

Pavyzdžiui, aš po sveikatos problemų vaikštau. Per savaitę tris-keturis kartus, stengiuosi tai daryti daugiau. Ar buvau toks sąmoningas prieš pusmetį? Buvau sąmoningas, bet kažkodėl taip nesielgiau.

Aš už tai, kad Anykščiai būtų žalesni, lėtesni.

Pogimdyvinės depresijos gniaužtai – įveikiami

Sigita PIVORIENĖ
sigita.p@anyksta.lt

Rudenį Lietuvą sukrėtė žinia apie moterį, kuri paskandino dvi mažametes dukrytes. Nusiskandinti ketino ir pati... Po šio įvykio garsiau imta kalbėti apie pogimdyvinę depresiją, kuri moteris atveda net iki tokių radikalių sprendimų.

Apie tai, kaip pastebėti pogimdyvinės depresijos simptomus, ar dėl šios ligos į specialistus kreipiasi anykštėnės ir kokia pagalba moteriai turi būti suteikta, „Anykštai“ papasakojo VšĮ Anykščių rajono psichikos sveikatos centro direktorius, psichiatras Audronis Gustas.

VšĮ Anykščių rajono psichikos sveikatos centro direktorius, psichiatras Audronis Gustas sakė, jog pagimdžiusią moterį dėl pogimdyvinės depresijos rizikos turi perspėti akušeriai ginekologai, šeimos gydytojai, o namuose ją stebėti artimieji.

Svarbu laiku kreiptis pagalbos

Pasak A. Gusto, į jį pagalbos dėl pogimdyvinės depresijos kreipiasi keletas moterų per metus ir ši liga yra neretas reiškinys.

„Deja, moterys pagalbos dažniausiai kreipiasi pavėluotai – po pusmečio ar dar vėliau. Akušeriai ginekologai joms nepaaiškina, kad pagimdžiusios gali susirgti šia liga. Manychiau, kad būtent šie specialistai po gimdymo kiekvieną moterį dėl to turėtų įspėti, pasakyti, kad ji, pajutusi depresijos simptomus, turi kreiptis į šeimos gydytoją, kuris puikiausiai diagnozuoja depresiją ir gali skirti pirminį švelnų gydymą“, – kalbėjo gydytojas psichiatras ir išvardijo pagrindinius pogimdyvinės depresijos simptomus, kuriuos pajutusi moteris ar tai pastebėję artimieji nedelsdami

turi kreiptis pagalbos.

„Moterys turi žinoti, kad po gimdymo gali atsirasti nuotaikos svyravimai, nemiga, nuolatinė depresinė nuotaika, nenorėjimas bendrauti su namiškiais, su vaiku, beviltiškumas, savęs nuvertinimas (aš niekam nereikalinga, kodėl gimdžiau), atminties sutrikimai dėl nuovargio, išsiblaškymas. Jei nuolat neramu, reikia nebijoti kreiptis į šeimos gydytoją, nebūtinai iš karto pas psichiatrą. Nerimas – bjauri vidinė būseną, baimės, jog kažkas atsitiks man ar mano vaikui – yra dažniausias depresijos palydovas.

Galiausiai, jei užvaldo negatyvios mintys apie suicidą, į medikus reikia kreiptis nedelsiant ir pradėti vartoti medikamentus. Čia jau nesvarbu, moteris maitina kūdikį ar ne – turime žiūrėti pačios moters sveikatos. Būna, kad rekomenduojame žindymą

ir nutraukti“, – apie pogimdyvinę depresiją pasakojo A. Gustas.

Medikamentų baimintis nevertėtų

Vis tik, anot gydytojo, moterys, net ir pajutusios depresijos simptomus, neretai į gydytoją nesikreipia – gydytojai psichiatrai vis dar stigmatizuojami, moterys bijo, kad, diagnozavus depresiją, joms bus neleidžiama vairuoti (kas nėra tiesa), baiminasi, jog medikamentai pakenks žindomam kūdikiui.

„Maitinančios moterys neretai bijo vartoti gydytojų paskirtus medikamentus, nors nėra kontraindikacijų skirti antidepresantus nėščioms ar maitinančioms moterims. Dalis moterų ligą taip ir užleidžia. Jos nenori rizikuoti ir vartoti vaistų, tuomet ateina su užleista liga ir vaistus tenka vartoti jau ilgą laiką. Žinoma, kažkiek vaisto kūdikis gauna su pienu ir aš pats ne visuomet rekomenduoju juos vartoti. Tačiau pabrėžiu – viskas priklauso nuo klinikos, jei moterims gresia net suicidai, medikamentus reikia pradėti vartoti nedelsiant.

Pas mane yra lankiusios ir nėščiosios, sergančios depresija, kurioms, pasitaręs su kitais gydytojais, užsienio literatūroje neradęs, kad vaistai pakenktų vaisiui, ir toliau skyriau medikamentus nuo šios ligos“, – apie ligos rimtumą ir kaip svarbu jos neignoruoti, kalbėjo A. Gustas.

Namiškiai turi padėti

Gydytojas psichiatras pabrėžė, kad šios ligos gydymas yra kompleksinis ir tai nėra vien psichiatro (ne psichologo!) darbas.

„Pirmiausia pagimdžiusią moterį turi stebėti akušeriai, šeimos gydytojai. Turi žiūrėti, kokia yra moters būklė, kokioje socialinėje aplinkoje ji gyvena, ar yra artimųjų, kurie jai padeda. Artimieji – kalbu nebūtinai tik apie sutuoktinį – turi matyti, kaip moteris po gimdymo jaučiasi. Jei matote, kad žmogus

Tyrimai iš kitų Europos šalių rodo, kad pogimdyvinė depresija patvirtinama 1 iš 5–6 moterų po gimdymo. Deja, bet Lietuvoje tokią statistiką rasti sunku – ji įtraukiama į bendrą depresija sergančiųjų skaičių. Andrejs STROKINS BFLF64/BNS foto

tapo apatiškas, jam nieko neberekia, ir, kaip sakau, tiesiog guli ir žiūri į lubas – būtina kreiptis pagalbos.

Lygioje vietoje depresijos nebūna. Galbūt moteriai antra pusė neleidžia pailsėti, jos nervų sistema pertempta, yra nuolatinis stresas. Pats gimdymas jau yra stresas, o jei po gimdymo moteris lieka viena su vaikiu, nemigo naktys, nuovargis padaro savo.

Nepamirškime, kad yra ir paveldimos ligos – jei giminėje iš kartos į kartą yra sergančių depresija, didelė rizika, kad ir pagimdžiusi moteris sirgs. Ypač tokias moteris reikia perspėti“, – sakė A. Gustas.

Pogimdyvinės depresijos „nebuvo“

Psichikos sveikatos centro direktorius teigė pastebėjęs, jog dabar pogimdyvinės depresijos atvejų yra daugiau, o vos pradėjęs psichiatro darbą iš viso tokios diagnozės nebuvo girdejęs.

„Dirbu seniai ir galiu pasakyti, kad mūsų laikais tokių dalykų – kad būtų dėl depresijos nužudytas vaikelis – nebūdavo. Na, nebent neskelbdavo. Tarybiniais laikais mums net nebuvo tokio šifro – pogimdyvinė depresija. Todėl dabar besąlygiškai kartoju – moteris turi būti įspėta apie galimą depresiją“,

– sakė A. Gustas ir pritarė, jog dabartinės jaunos mamos ne tik iš aplinkinių sulaukia spaudimo, tačiau ir pačios iš savęs daug reikalauja. Neretai, socialiniuose tinkluose prisižiūrėjusios apie demonstruojamą idealią motinystę, apie tai, kaip žinomos moterys suderina ir vaiko auginimą, ir darbą, ir keliones bei pramogas – gali jaustis nusivylusios, jog pačioms taip gyventi, tapus mama, nepavyksta.

„Motinystė yra labai sunkus darbas, tiek psichologiškai, tiek ir fiziškai. Nereta galvoja, kad pagimdysiu, auklės padės, pati ir toliau išokius vaikščiosiu. Nieko panašaus. Visoms pagimdžiusioms, kaip gydytojas, sakau – trejus metus iš gyvenimo išbraukite“, – visas neseniai pagimdžiusias moteris perspėjo medikas.

Pasiteiravus, ar vis tik moteris su savo emocijomis gali susitvarkyti be specialisto pagalbos, A. Gustas sakė: „Pačios, jei yra visa išvardyta simptomatika, – negali. Jei anksčiau nėra buvę panašių sutrikimų, gydymas šią ligą antidepresantus skiriu mažiausiai pusei metų. Tačiau jei ir toliau yra ilgalaikis stresas toje aplinkoje, kurioje moteris gyvena, vaistai neišgydo, jie tik palaiko.

Svarbiausia – aplinka, supratimas, pagalba, nebijojimas kreiptis į specialistus. O to vis dar dažnai yra bijoma...“ – apgailėstavo gydytojas psichiatras A. Gustas.

tautos balsas

Lankydamas tėviškės kapines Utenos rajone, netoli Užpalių, ir sutikau jaunystės laikų pažįstamų. Kalbėdami, kas emigravo, o kas jau numirė sužinojau, kad šio krašto žmonės naudojami visokiomis lengvatomis savo gyvenimui palengvinti.

Štai Petras pasikeitė šiferinį stogą – Nacionalinė mokėjimo agentūra jam kompensavo apie 2 tūkstančius eurų, tik reikėjo savivaldybei užpildyti prašymą.

Komunikacijos skyrius auga, bet informacijos trūksta

O Petro kaimynas, pavadinkime jį Jonu, nuo šiol savo gryčios nebešildys malkomis. Užpildęs kažkokią paraišką jis gauna 3 tūkstančių kompensaciją naujam katiliui, kuris neterš gamtos ir bus ekonomiškias.

Klausiausi savo jaunystės pažįstamų ir negalėjau atsistebėti. Utena mūsų sąmonėje yra darbinikiškas, atsilikęs rajonas, kuriame maža kultūros ir dėl to gyventi daug blogiau nei mūsų literatūros

ir kultūros sostinėje Anykščiuose.

Tačiau kaip čia išeina, kad apie žmonių gyvenimo palengvinimui skirtus Vyriausybės projektus atsilikusios Utenos žmonės krašto žmonės informuoti kur kas geriau, negu mes, anykštėnai?

„Anykštoje“ nuolat skaitau, kad savivaldybės komunikacijoje pradeda dirbti tai vyrukas, tai nauja mergina. Specialistai komplektuojami, taip sakant nuolat, tačiau gyventojams reikalingų žinių

kaip trūko, taip tebetrūksta. Visa komunikacija – pasipuikavimas feisbuke.

Ar negalėtų rajono meras atkreipti dėmesį ir pagalvoti, kaip per žiniasklaidą informuoti gyventojus apie panašius, daugeliui reikalingus projektus. O „Anykštos“ redakcija galėtų sukurti laikraštįje ar anyksta.lt skyrelį, kuriame spausdintų naujienas apie visokius šaukimus gauti paramą. Ne visi juk lankomės seniūnijose,

ypač tie, kur vyresnio amžiaus, ar tie, kur intensyviai dirba, taigi neturime galimybės laiku patikrinti seniūnijų skelbimų lentas ir sužinoti apie visas naujoves.

Kazys iš pa Utenas

Savo nuomonę išsakykite paskambinę į „Anykštą“ 8 618 25 835, 8 671 76 995 arba el.paštu anyksta@anyksta.lt

Siekia sąžiningos išankstinės pensijos

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

Seimas po pateikimo pritarė Socialinio draudimo pensijų įstatymo pataisoms. Jos numato, kad išankstinės pensijos būtų skaičiuojamos naudingiau jų gavėjams, negu yra skaičiuojama dabar. Pataisą iniciavo Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcija.

Seimo nariai, Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcijos atstovai Tomas Tomilinas (kairėje) ir Linas Kukuraitis sako, kad pasirinkęs išankstinę pensiją žmogus iki gyvenimo galo neturėtų būti baudžiamas mažesnėmis išmokomis.

Žygmanto Gedvilos nuotr./BNS foto

Deltuvos šiaurinėje apygardoje išrinktas Seimo narys Tomas Tomilinas „Anykštai“ sakė, kad šiuo metu asmenys, išeinantys į išankstinę pensiją, pinigus tarytum pasiskolina iš savo būsimos senatvės pensijos, tačiau jeigu išėję į tikrąją pensiją dar gyvena 15 ar 20 metų, atiduoda daugiau nei skolinosi. „Šita sistema

yra lyg ir sąžininga, tačiau senatvės pensijos sumažinimas yra neproporcingas – atidavus skolą sistemai, pensija nebeturėtų būti mažinama. Pagal dabartinę sistemą žmogui, nors ir trumpai gavus išankstinę pensiją, vėliau visą likusį gyvenimą jam tikroji pensija mažinama,“ – aiškino Demokratų sąjungos „Vardan

Lietuvos“ atstovas Seime T. Tomilinas.

Už tokias pataisas balsavo 68 Seimo nariai, 7 buvo prieš, o susilaikė 51. Dabar pataisais bus svarstomos komitetuose ir vėliau grįš į Seimo salę.

Demokratas, Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininko pavaduotojas Linas Kukuraitis naujienų

agentūrai BNS sakė, kad išankstinės senatvės pensijos sistema savaime yra ydinga, nes visuomenei senėjant ir ženkliai trūkstant darbo jėgos, valstybė turėtų būti suinteresuota kuo ilgiau išlaikyti žmones darbo rinkoje, o ne išleisti į pensiją anksčiau laiko.

„Mano galva, žmogaus sprendimas rinktis išankstinę pensiją yra valstybės socialinės apsaugos sistemos pralaimėjimas. Tokio pasirinkimo neturėtų būti, nes žmogui jis nuostolingas.

Jo ir neprireiktų, jei žmogui dėl įvairių priežasčių netekus darbo ar darbingumo, tinkamai suveiktų nedarbo draudimas, užimtumo skatinimo programos, netekto darbingumo, socialinės išmokos ir kitos priemonės“, – teigia parlamentarai.

„Sprendimas mokėti visą pensijos dydį, kai atsiskaitoma už išankstinę išmoką, niekaip reikšmingai nepaveiktų šalies biudžeto, nes valstybės mastu gavėjų skaičius yra sąlyginai nedidelis, tačiau tai labai reikšmingai darytų įtaką tūkstančių vyresnio amžiaus gyventojų namų ūkio biudžetams ir leistų gyventi oriau“, – sakė L. Kukuraitis.

„Sodros“ duomenimis, šiuo metu Lietuvoje išankstinę

pensiją gauna apie 7500 gyventojų ir ji yra apie 25 proc. mažesnė nei vidutinė senatvės pensija šalyje, o vidutinė išankstinė pensija šiuo metu yra 40 procentų mažesnė už santykinę skurdo ribą šalyje.

Vidutinė senatvės pensija Lietuvoje yra 542 eurai, o su būtinuoju stažu – 575 eurai, bazinė pensija yra 246,21 eurai.

900–1000 eurų pensijas gauna apie 10 tūkst. gyventojų, didesnes kaip 1000 eurų – apie 14 tūkst. gyventojų. Didžioji dauguma, 523 tūkst. pensininkų, gauna iki 700 eurų pensiją.

„Sodros“ duomenimis, mažiausia vidutinė pensija mokama Pagėgių (451 Eur), Šilalės (460 Eur), Skuodo (462 Eur) rajonų gyventojams. Didžiausią senatvės pensiją gauna Neringos (664 Eur), Vilniaus miesto (608 Eur), Visagino (597 Eur) gyventojai.

Anykščių rajone vidutinė senatvės pensija yra 509 Eur.

Vidutinė lietuviška pensija 2022 metais „Eurostat“ duomenimis sudarė vos 0,33 vidutinio atlyginimo neatskaitant mokesčių.

Šis Lietuvos rodiklis yra prasčiausias iš visų ES šalių. Pagal jį didžiausios pensijos yra Liuksemburge (0,89), Ispanijoje (0,76), Graikijoje (0,75) ir Italijoje (0,75).

savaitgalio diskusija

Ar lankotės Anykščių miesto turguje?

Ar lankotės turguje? Kaip vertinate turgaus aplinką, infrastruktūrą? Ką dažniausiai turguje perkate? Kokių prekių turguje pasigendate? Kaip vertinate Anykščių miesto turgaus kainas?

(****): „Paskutinį kartą turguje buvau turbūt prieš kokius 6 metus. Realiai turguje vis rečiau ir rečiau pradėjau lankytis nuo euro įvedimo, kai kainos pradėjo sparčiai kilti į viršų, o galiausiai visai pamiršau kelią į turgų. Apsipirkinėju daugiausia Vilniuje ar Kaune parduotuvėse.“

Svedasu Jadze: „blusturgis tina, a ne turgus. Komunalinis, administruojantis turgų, nedaro jokių investicijų, kad miesto turgus būtų panašus į kurortinio miesto statuso siekiančių Anykščių gyventojų ir poilsiautojų apsipirkimo vietą, o ne į kolchozų rajoninio centro paršiokų, grūdų, bulvių ir kiaušinių prekyvietę su dėvėtų rūbų perpardavinėtajais.

Svedasyje ir tai geriau atrodo turgaus aikštelė, tik išvietės niekaip seniūnija su komunaliniu nesugiaba civilizuotajam vietajam europietiškas pastatyt. Vis dar didžiuojas na koalchozų laikų likusiu sovietinės kultūros viešu vietu.“

Pastabi: „Ar tai galima vadinti turgumi? Ten tik aikštė su aplūžusiais keliais prekystaliais... Matosi, kad ir labai neaiškiai rinkimus laimėjusiai miesto galvai mažiausiai tai rūpi. Kažkodėl miestą puošia gėlėmis, tvarko miesto centrą, bet šis miesto pakraštys, kaip ir autobusų stotis, miestui daro nekokią vaizdą. Einu į šį turgų nusipirkti vaisių, daržovių, uogų, grybų, bet norisi kaip greičiau sprukti iš ten ir nematyti tokios aplinkos. Kur tai matyta sūriais, varške prekiauja ant šaligatvio prie turgaus pakraštyje. Kodėl visiems prekiviams nesuteikti prekystalių su pastoge?!“

Pirkėjas: „Anykščių turgus turi gerą įvaizdį dėl geresnio lygio ir stilingumo drabužių, batų. Iš didžiųjų miestų ponios perka, ir tikrai nesiskundžia, giria. Teritorijos aplinka baisoka. Reikia keisti, gal mažinant plotą. Trūksta užstatymo. Kainos normalios. pagal pasiūlą ir paklausą. Ne dirbtinai sukeltos ar pažemintos. Pagal rinką. Bendrai vertinu neblogai.“

Senjoras iš sodžiaus: „Anykščiuose ne turgus, o jo parodija. Tegul komunalininkai, administruojantys turgų, nuvažiuoja pasimokyti į Uteną, Rokiškį, Kupiškį, Ukmergę. Ir be didelių investicijų galima kai ką daugiau padaryti ir dėl prekybininkų, ir dėl pirkėjų gerovės.“

Magdė: „Ko čia lankytis? Naujesnių rūbų, batų nerasi, vis tos pačios rūšies metai iš metų, tos pačios surūgusios pardavėjos. Trūksta ūkiškų dalykų, buitės prekių. Daržovių, maisto prekių menkas pasirinkimas, o

kainos didžiausios. Beveik vien padėvėtais ryzais prekiaujama, net sunku praeiti. Nemažiau šitam turguj, ir kam jis toks reikalingas?“

Deja jau buvo: „O buvo laikai, kai buvo net skerdienos ir mėsos gaminių pavilijonas... Galima buvo daug ką gero turguj nusipirkti. O dabar – gerai, kad bent aplinkiniuos rajonus turgai klesti. Išvada – nusiritom tai nusiritom. Visom prasmėm.“

Emigrante: „cia ne turgus, o atgyvena. Tualette net nėra šilto vandens rankoms nusiplauti. Kur tai matyta 21 amžiuje? Gėda turgaus vadovams.“

Apie turgelį: „Turgus – miestelio veidas. Čia ateinama ne tik pirkti, bet ir pabendrauti, naujienų sužinoti. Iš tų anykštėnų,

kurie iš savo daržiukų atneša parduot daržovių, uogų, žolelių, reiktų imti tik simbolinį mokesčių. Jaunimas sugeba tik telefonus niurkyti, o purvintis rankes ir kažką užaugint patiems – gėda, tingiu. Galėtų šeštadienį vykti prekyba iš bagažinių, kaip tai daroma kitose vietovėse. Tualetą tikrai būtų galima sutvarkyti (žiemos metu), nes atsiduoda gūdziau tarybmečiu. Smagu, kai vyksta renginiai – vaidinimai, madų demonstracijos, skamba armonikos garsai. Gėda buvo stebėt, kai turgaus darbuotoja rėkė ant senolio, kad tas susimokėtų mokesčių už savo paties kelis nupintus krepšelius. Kas dabar pina, siuvinėja, mezga, meistruoja? Tegul tokie anykštėnai prekiauja irgi už visiškai simbolinį mokesčių – keliasdešimt centų. Juokinga, bet labiausiai į turgelį braunasi turčiai: su savo džipais pagatavi ant prekystalų ir praevių užvažiuot.“

(Kalba netaisyta – red. past.)

„Savaitgalio diskusija“ portale anyksta.lt – nuolatinė portalo rubrika. Baigiantis kiekvienai darbo savaitėi, kviesime skaitytojus portale anyksta.lt diskutuoti anykštėnams aktualiomis temomis, o antradieniais „Anykštoje“ spausdinsime šių diskusijų apžvalgas.

„Tele2“ Lietuvos mokykloms dovanoja interneto apsaugos paslaugą

Mobiliojo ryšio operatorius „Tele2“ visoms Lietuvos mokykloms, besinaudojančioms operatoriaus interneto paslaugomis, dovanoja nemokamą interneto apsaugos paslaugą. Tinklo lygiu veikiantis saugumo produktas blokuoja prieigą prie užkrėstų interneto puslapių, aptinka ir apsaugo nuo įvairių kibernetinių grėsmių, suteikia galimybę filtruoti paaugliams ir vaikams žalingą turinį bei apsaugo jautrią naudotojų informaciją.

Dovana mokykloms

„Šiuolaikiams vaikams ir paaugliams technologijos tapo neatsiejama mokymosi ir laisvalaikio dalimi, todėl apie saugų elgesį internete bei kibernetines grėsmes juos būtina edukuoti vos pradėjus naudotis išmaniaisiais įrenginiais. „Tele2“ paslaugomis visoje Lietuvoje naudojasi daugybė mokymo įstaigų, tad turime puikią galimybę prisidėti prie dar saugesnės vaikų naršymo

patirties“, – sako Petras Masiulis, „Tele2“ generalinis direktorius Lietuvai ir Baltijos šalims.

Įvairiuose Lietuvos regionuose ir miestuose esančioms mokykloms ir kitoms ugdymo įstaigoms, turinčioms sutartis su operatoriumi, „Tele2“ dovanoja nemokamą interneto apsaugos paslaugą.

Šis operatoriaus kartu su partneriais kurtas produktas veikia tinklo lygiu: apsauga

atpažįsta užkrėstus puslapius, perspėja apie tai vartotoją ir užblokuoja prieigą, taip pat identifikuoja ir netikras el. parduotuves ar el. bankininkystes, kuriose imituojant tikrus internetinius puslapius programišiai bando pasiekti informaciją apie slaptažodžius, mokėjimo kortelės duomenis bei kitą jautrią informaciją.

Daugiau apie saugų naršymą internete, naudojimąsi socialiniais tinklais bei patarimų tėvams ir mokytojams galima rasti specialiame polapyje.

Visas mokymo įstaigas, besinaudojančias „Tele2“ interneto paslaugomis, informacija apie dovaną bei instrukcija, kaip ją pasinaudoti, netrukus pasieks laišku. Paslaugą aktyvuoti galima paskambinus numeriu +370 684 00 075. Nemokamai ši paslauga veiks iki 2024 m. spalio 31 d.

Saugumo priemonės – būtinos

Ryšių reguliavimo tarnybos (RRT) šiemet Lietuvoje atliktas tyrimas parodė, kad net pusė nepilnamečių ugdymo įstaigų ir bibliotekų, kurios nenaudoja jokių filtravimo priemonių, vis dar mano, kad interneto turinio filtravimo priemonės nėra būtinos. Tiesa, beveik ketvirtadalis įstaigų, nenaudojančių filtravimo priemonių, jas žada įsdiegti

ti ateityje ar jau yra pradėję šį procesą.

„Kibernetinis saugumas – itin aktualus kiekvienam vartotojui. Matome neraminančius statistikos duomenis, kai per mėnesį fiksuojame milijonus bandymų įsilaužti. Būtent dėl šios priežasties – padėti išvengti sukčių atakų ir sukurta „Tele2“ interneto apsauga, kuri aptinka ir užblokuoja prieigą prie kenkėjišku turiniu užkrėstų svetainių ir nuorodų, taip sukuriant saugią terpę naršymui, darbui ar pramogoms“, – sako P. Masiulis.

Nuo daugelio kibernetinių grėsmių internete apsaugoti gali padėti specialūs interneto apsaugos produktai. Be kitų privalumų, „Tele2“ tinklo ly-

gmeniu įdiegta apsauga suteikia tėvams galimybę blokuoti netinkamą turinį, pavyzdžiui, nustatyti, kad neveiktų tam tikri socialiniai tinklai, būtų užblokuota prieiga prie pornografinio turinio, prie su lošimais ar smurtu susijusių ir kitų žalingų svetainių.

Be to, paslauga automatiškai aptinka kenkėjiškus puslapius ir akimirksniu užblokuoja prieigą prie jų. Apie bandymus įsilaužti klientai yra informuojami SMS žinute ar el. laiškais. Šią paslaugą užsisakyti galima operatoriaus savitarnos svetainėje, ji veikia tinklo lygmeniu, todėl įrenginyje nereikia papildomai įdiegti programėlių ar atlikti konfigūracijos.

Užsak. Nr. 1069

sprintas

Plaukimas. Anykščių KKSC plaukikas Julius Bačkulis sėkmingai pasirodė Vilniuje vykusiame Lietuvos taurės varžybose. Anykštėnas 50 metrų laisvu stiliumi distancijoje užėmė pirmą vietą (22,32 s), o 100 metrų laisvu stiliumi rungtyje pasidabino bronzos medaliu (49,44 s). Abu

šie rezultatai – asmeniniai J. Bačkulio karjeros rekordai.

Sunkioji atletika. Alytuje vykusiame Lietuvos sunkiosios atletikos čempionate Anykščių KKSC auklėtinis Danielius Kanonovas (sv. kat. iki 61 kg) geriausiu bandymu išrovė 66 ir išstūmė 78 kg sveriančią štangą. Šie rezultatai ir dvikovėje surink-

ta 144 taškų suma lėmė jam du bronzos medalius. Gintarė Bražaitė (sv. kat. iki 81 kg.) iškėlė 95 ir išrovė 115 kg sveriančią štangą bei tapo absoliučia čempione.

Kvadratas. Utenoje vykusiam 5–6 klasių mokinių kvadrato turnyre Troškūnų K. Inčiūros gimnazijos berniukai aplenkė visus varžovus ir užėmė pirmąją

vietą. Mergaičių varžybose Troškūnų mokyklos komanda užėmė ketvirtą vietą.

Imtynės. Anykščių KKSC imtynininkai atvirose Kupiškio raj. pirmenybėse iškovojo dešimt medalių. Čempionais tapo Herkus Repečka, Nojus Jurgutis, Arijus Stepanovas, Mindaugas Kazlauskas, Daugirdas Velėnias

ir Julius Šimonis. Sidabro medalius iškovojo Poliaris Andrišiūnas, Dominykas Velėnias ir Aistis Matulionis. Trečiąją vietą laimėjo Kristupas Stankevičius.

Krepšinis. Anykščių KKSC krepšininkės dalyvavo Visagine surengtame tarp miestiniame turnyre „Rudens taurė 2023“, kuria- me užėmė antrąją vietą.

horoskopas

AVINAS. Galbūt teks imtis griežtesnių priemonių, auklėjant atžalas arba nukreipiant vaikus tinkamu keliu. Tikėtinos meilės, aistros, romantiškos fantazijos, tačiau kankins pavydas, abejonės.

JAUTIS. Galite sulaukti priekaištų iš šeimos narių, kaimynų. Sunku bus įveikti inerciją, neigiamai veiks bet koks spaudimas. Prislėgti gali artimam žmogui iškilusi problema, nesutarimai šeimoje arba nenumatytos išlaidos.

DVYNIAI. Tikėtinas bendra-

vimas su giminaičiais, draugais, įvairūs informatyvūs pokalbiai. Galimas nemalonus barnis, apgaulinga informacija.

VĖZYS. Gali būti, kad labiau pajusite, ko jums trūksta materialinio ir dvasinio komforto, stabilumo prasme. Tačiau kol kas atrodys, kad to neįmanoma išspręsti dėl tam tikrų įgūdžių, pinigų ar pagalbos trūkumo.

LIŪTAS. Jūsų siela maištaus, atrodysite neramūs. Galite rizikuoti arba nuo desperatiškų poelgių stengtis sulaukyti kitus. Jeigu sugebėsite taikytis, laviruoti, situ-

acija pagerės. Venkite emociškai įtemptų situacijų.

MERGELE. Jums atrodys, kad kažkas rezga prieš jus intrigas, nori apgauti. Gali būti, kad tik patys esate sau priešai, o visa kita tėra jūsų vaizduotės padarinys. Tačiau negalima ignoruoti intencijos balso. Saugokitės infekcijų, vagysčių.

SVARSTYKLĖS. Jei nenorite pakliūti į bėdą, viską darykite nuosekliai, apgalvotai. Taktiškai bendraukite su aplinkiniais. Nenubodžiausite, nes jumis domėsis nemažai žmonių. Neapsigau-

kite, pasirinkdami kompaniją.

SKORPIONAS. Regis, būsite nervingi, neramūs. Jei leisitės į politinius ginčus, susikivirčysite netgi su artimiausiais žmonėmis. Verčiau pasilaikykite savo nuomonę sau. Neprovočiuokite agresijos, tinkamai eksploatuokite buitinę ir kitokią techniką.

ŠAULYS. Protingiausia būtų vengti ginčų, įtemptų diskusijų. Planuokite ateities darbus, tikslus. Jei kur nors toliau vyksite, nepraraskite budrumo kelyje.

OŽIARAGIS. Tai gali būti išlaidūniškas laikotarpis, nes arba

kils nenugalima pagunda pirkti, ką reikia ir ko nereikia, arba kiti asmenys jus lengvai įkalbės pasikolinti pinigų, paremti, sušelpiti.

VANDENIS. Būsite nervingi, jautrūs. Jeigu nesuvaldysite neigiamų emocijų, pykčio protrūkių, galite labai pakenkti santykiams su partneriais, draugais. Atsargiai elkitės su technika, įrankiais.

ŽUVYS. Lengva pasiduoti tiek panikai, tiek pagundoms. Gali būti, kad teks taikytis prie nepalankių sąlygų ar situacijų. Nesu- sipratimų gali atsirasti dėl intrigu, nenuoširdumo.

Laikraščio „Anykšta“ bei žurnalo „Aukštaitiškas formatas“ prenumerata priimama „Anykštos“ redakcijoje (Vilniaus g. 29, Anykščiai), visuose Lietuvos pašto skyriuose ar per Mobilųjį laiškanęšį (jį galima išsikviesti telefonu – 8 700 55 400).

Laikraštį ir žurnalą galima užsakyti į bet kurią Lietuvos vietą.

Taip pat prenumeratą galima užsisakyti portale www.anyksta.lt bei prenumerata.lt. Telefonas pasiteirauti 8 686 33 036.

Prenumerata priimama ir visuose Anykščių rajono Perlo terminaluose.

Perlas

Užsakant prenumeratą Perlo terminale prašome su savimi turėti šį brūkšninį kodą.

perka

Brangiai – įvairius automobilius, mikroautobusus, motociklus, tinkančius tolesnei eksploatacijai arba ardyti. Pasiima.

Mob. 8 611 77 722.

UAB „Torvisida“ brangiai – juodojo, spalvotojo metalo laužą, akumulatorius.

Vairuotojų g. 7 B, Anykščiai, dėl darbo laiko paskambinti.

Mob. 8 699 60 871, 8 622 60 349.

Nekilnojamas turtas

Aukštaitijoje – sodyba, namą ar sklypą. Pageidautina šalia vandens telkinių (upės, ežero) ar miško apsuptyje. Vaizdingesnėje vietoje ar kaime. Žinantys siūlykite – už informaciją atsilygins.

Mob. 8 608 44 340.

Skubiai nupirks sodybą, namą, žemės - miško sklypą, butą. Už informaciją atsilygins.

Mob. 8 608 44 340.

Miškininkas visoje Lietuvoje brangiai - mišką su žeme arba išsikirtimui. Atsiskaito iš karto.

Mob. 8 600 28 523.

Ieško pirkti pigesnę gyvenamąją būstą. Gali būti bendrabutis, butas, namo dalis, namas, sodyba ar sodo namas. Tinkamą variantą pasiūlysiems, atsilygins.

Mob. 8 601 92 928.

Automobiliai

Automobilius, išrašo utilizacijos pažymą kompensacijai gauti.

Mob. 8 629 10 247.

įvairūs**Paslaugos**

BNVĮ „Traidenis“, „August“, „Feliksnavis“, „Švaistė“, „Biomax“ įrengimas, servisas. Kompensacijos.

Mob. 8 641 93 058.

Pjauna medieną pagal jūsų duotus matmenis. Perka apvalią medieną. Parduoda medienos atraižas. Gamina padėklus. Galimas gaminių pristatymas.

Mob. 8 686 86 702.

Kaminų įdėklai, pristatomi kaminai.

Skarda 0,6–0,8 mm storio. Kaminų remontas, angų didinimas, galvutės mūrėjimas, skardinimas, židinių statyba. Stogų dengimas. Patirtis 20 m.

Mob.: 8 612 36 705, 8 652 37 118.

Informuoju žemės sklypo kad. nr. 3410/0002:305 paveldėtojus, kad MB „Topogeodezija“ matininkas Saulius Čeponis (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1617) 2023.12.05 nuo 11:30 val. vykdys žemės sklypo projekto nr. 893-3 esančio Žiedonių k., Troškūnų sen., Anykščių r. ribų ženklinimo darbus.

Informuoju žemės sklypo kad. nr. 3410/0002:257 paveldėtojus, kad MB „Topogeodezija“ matininkas Saulius Čeponis (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1617) 2023.12.05 nuo 11:30 val. vykdys žemės sklypo projekto nr. 893-3 esančio Žiedonių k., Troškūnų sen., Anykščių r. ribų ženklinimo darbus.

Informuoju žemės sklypo kad. nr. 3475/0001:196 savininką A.K., kad MB „Topogeodezija“ matininkas Saulius Čeponis (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1617) 2023.12.12 nuo 11:30 val. vykdys žemės sklypo projekto nr. 624-1 esančio Girelės k., Kavarsko sen., Anykščių r. ribų ženklinimo darbus.

Informuoju žemės sklypo kad. nr. 3475/0002:5 savininką S.B., kad MB „Topogeodezija“ matininkas Saulius Čeponis (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1617) 2023.12.12 nuo 10:30 val. vykdys žemės sklypo projekto nr. 624-2 esančio Budrių k., Kavarsko sen., Anykščių r. ribų ženklinimo darbus.

Informuoju žemės sklypo kad. nr. 3475/0002:187 paveldėtojus, kad MB „Topogeodezija“ matininkas Saulius Čeponis (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1617) 2023.12.12 nuo 10:30 val. vykdys žemės sklypo projekto nr. 624-2 esančio Budrių k., Kavarsko sen., Anykščių r. ribų ženklinimo darbus.

Prireikus išsamesnės informacijos, prašome kreiptis į MB „Topogeodezija“ adresu Ūmėdžių 96-32, Vilnius, el.paštu info@topogeodezija.lt arba tel. 8 600 35 390.

Asmeninis skelbimas, jeigu jame tik vienas žodis ir telefono numeris, **antradienio „Anykštoje“ kainuos 7 eurus, šeštadienio „Anykštoje“ – 8 eurus.**

Už papildomą 1 eurą „Anykštoje“ paskelbtas skelbimas savaitę suksis portalo www.anyksta.lt skelbimų karuselėje.

Skelbimai priimami „Anykštos“ redakcijoje – Vilniaus g. 29, Anykščiai. Tel. (8 381) 59 458 arba el. p. reklama@anyksta.lt

Automobilius, mikroautobusus, visureigius.

Mob. 8 648 67 177.

Gyvuliai

Nuolat brangiai: karves, bulius, telyčias, avis. Veršelius auginti iki 2 mėn. Moka priedus, PVM. Greitai išsiveža.

Mob. 8 656 40 439.

Agentas Algirdas – veršelius. Moka 6 – 21 proc. Atsiskaito iš karto, sveria elektroninėmis svarstyklėmis.

Mob.: 8 687 21 828, 8 675 95 128.

Kita

Perka šienainį nuo 50 iki 200 vnt. Pasiima.

Mob. 8 600 11 708.

BRANGIAI PERKAME MIŠKUS

VSU ROŠIŲ MEDIENA MIŠKA IŠSIKIRTIMUI TVARKOME APLEISTUS SKLYPUS

+37067080829

PERKAME MIŠKUS

Pusamžius, brandžius, malkinius, su žeme ir išsikirtimui. Tvarcome vėjovartas, vėjolaužas, džiūstančius miškus.

8 672 05341

AUKŠČIAUSIA KAINA, GREITAS ATSISKAITYMAS

PERKAME arba nuomojamės žemės ūkio paskirties žemę Kurklių, Anykščių, Gražnavietės kadastrinėse vietovėse. Perkame šiaudus.

Mob. 8 687 76 191.

Informuojame žemės sklypo (kadastr. Nr. 3401/0003:0362) esančio Anykščių r. sav., Andrioniškio sen., Padvarninkų k. savininkę J. P., kad R. Ragauskas (individualios veiklos Nr. 605263 matininkas Robertas Ragauskas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-2009) 2023-12-07 10:30 vykdys žemės sklypo (proj. Nr. 694), esančio Anykščių r. sav., Andrioniškio sen., Padvarninkų k., ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į Robertą Ragauską adresu Šimtmečio g. 2, Kupiškis, el. paštu r.ragauskas89@gmail.com arba telefonu 8 623 70 199.

UAB „JONROKA“ NUOLAT ORGANIZUOJA:

A1, A2, A, B, BE, C, CE kategorijų vairuotojų kursų; 95 k. mokymus; B kategorijos praplėtimą (A1),

Papildomus mokymus praradusiems vairuotojų pažymėjimą arba pažeidusiems KET.

B kategoriją mokome vairuoti automobiliu automatinė pavarų dėže.

Į kursus prašome registruotis internetu, puslapyje www.jonroka.lt arba telefonu 8 657 68 156, 8 698 70127.

Geriausia NT pardavėjų komanda laukia Jūsų pasiūlymų!

- Parduodame.
- Konsultuojame.
- Tvarcome dokumentus.
- Nustatome rinkos kainą.

8 673 51 558
www.renatosnamai.lt

Medžio apdirbimo įmonė **TIESIOGIAI PERKA MIŠKĄ** su žeme arba išsikirsti. Domina įvairūs plotai.

Mob. 8 686 86 702.

ARVIMETA METALO LAUŽO SUPIRKTUVĖ

8 671 75062 | 8 603 78099
VILTIUS G. 22, NEMIEKŠČIŲ K., UTENOS R.

SUPERKAME KARVES, BULIUS IR TELYČIAS

„KREKENAVOS AGROFIRMOS“
Supirkeja Olga Smailienė.
Mob. (8-612) 02125

AGRO įmonė aukščiausiomis kainomis superka įvairių veislių veršelius iki 3 mėn., bei avis, ypač brangiai Belgų mėlynuosius. Sveria el. svarstyklėmis, moka PVM, dirba ir savaitgaliais, nurašo.

Mob.: 8 659 95 647, 8 604 44 438.

Lietuvos - Izraelio įmonė **BRANGIAI PERKA** buliukus ir telyčaites nuo 50 iki 100 kg. Jaučius, karves. Mokame 6-21%. Sveriam el. svarstyklėmis.

Tel. 8 633 6 64 17, 8 640 2 77 79

Jei norite ką nors padovanoti, toks skelbimas „Anykštoje“ Jums nieko nekainuos. Skelbimai priimami „Anykštos“ redakcijoje - Vilniaus g. 29, Anykščiai. Tel. (8 381) 59 458. El. p. reklama@anyksta.lt

parduoda**Nekilnojamas turtas**

Sodybą prie Svėdasų. 26 arai žemės, vandentiekis, visi ūkiniai pastatai. 300 m. nuo kaimo. Didelis sodas.

Mob. 8 646 94 047.

Kuras

Pasvalio kuro bazė parduoda: akmens anglį, baltarusiškus durpių briketus, uosio pjuvenų briketus. Greitai atveža.

Mob. 8 611 47 405.

Malkas 3 m rąsteliais. Veža 15-30 erdm. miškovežiu.

Mob. 8 684 81 890.

Malkas, Anykščių r. Greitas pristatymas. Turi ir sausų.

Mob. 8 675 63 191.

Nebrangiai beržines, juodalksnio malkas kaladėmis, skaldytas. Perka įvairios būklės miškus.

Mob. 8 630 57 490.

Teleloto Žaidimas nr. 1441 Žaidimo data: 2023-11-19

Skaičiai: 63 21 7 39 72 47 15 69 56 30 41 5 9 64 6 16 34 29 8 73 11 37 60 20 27 65 13 59 38 67 42 46 71 14 17 40 36 10 2 18 50 (Teleloto+ pirmieji 11 kamuoliukų, keturi kampai, eilutė, įstrižainės) 28 23 12 4 74 24 35 62 32 19 61 57 (visa lentelė) Prizai Žaidimas Laimėjimas Laimėtojų skaičius Užbraukus visą lentelę 6759.00€ 3 Užbraukus įstrižaines 10.00€ 647 Užbraukus eilutę 3.00€ 9272 Užbraukus keturis kampus 2.00€ 30341 Papildomi prizai Bilietas Prizas 0221720 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0224034 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0225075 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0226539 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0226566 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0226974 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0227361 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0227468 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0228992 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0228995 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0229885 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0229890 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0231860 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0233198 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0234020 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0236059 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0236062 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0236066 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0236245 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0239029 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0246159 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0247616 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0248581 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0248767 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0248773 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0254135 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0254377 Laiminga vieta prizas 185 Eur 0181921 Automobilis Citroen C5 AirCross 005*105 Pakvietimas į TV studiją 007*042 Pakvietimas į TV studiją 020*898 Pakvietimas į TV studiją

Vilniaus g. 29, 29145 Anykščiai. Steigėjas ir leidėjas – UAB „Anykštos redakcija“.

Interneto svetainė <http://www.anyksta.lt>

El. paštas anyksta@anyksta.lt

ISSN 1392-6233. Steigimo liudijimas Nr. 046.

Vyriausioji redaktorė Gražina Šmigelskienė, mob. 8 687 25 892.

Vyr. redaktorės - direktorės pavaduotojas Rytis Kulbokas, mob. 8 679 14 241.

Portalo www.anyksta.lt redaktorius Robertas Aleksejūnas, mob. 8 671 76 995.

Žurnalistai:

Vidmantas Šmigelskas, mob. 8 618 25 835.

Sigita Pivorienė, mob. 8 623 71 239.

Kalbos redaktorė Lina Dapkienė.

Projektų vadovė Monika Leonavičienė, mob. 8 686 33 036.

Buhalterija (prenumerata), tel. (8 381) 59 458.

Reklamos skyrius, tel. (8 381) 59 458, mob. 8 686 33 036.

„Anykšta“ išeina antradieniais, šeštadieniais.

Vyr. redaktorė

Redakcija dirba: pirmadieniais-penktadieniais 8.00–17.00 (pietų pertrauka 12.00–13.00), šeštadieniais - nuo 8.30 iki 12.00 val.

Spausdino UAB „Respublikos“ spaustuvių.

Kaina 1,50 Eur.

Tiražas deklaruojamas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje tinklapyje

Tiražas 2200 egz. Užs. Nr. 4246

Redakcija rankraščius negrąžina. Perspausdinti publikacijos arba jų dalį galima tik gavus raštišką redakcijos sutikimą. Redakcija už reklamos turinį neatsako.

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas projektą „Anykščių tiltai“ remia 20 tūkst. eurų.

vardadieniai

šiandien

Gomantas, Eibartė, Tomas,
Honorijus, Alberta, Girenė,
Norgaudas, Honoratas.

lapkričio 22 d.

Cecilija, Cilė, Steigintas,
Dargintė.

lapkričio 23 d.

Felicita, Klemensas, Orestas,
Kolumbanas, Doviltas, Adelė,
Liubartė, Kolumbas.

lapkričio 24 d.

Mantvinas, Žybartė,
Gerardas, Žybartas.**mėnulis**

lapkričio 21–24 d. – priešpilis.

anekdotasMoteris tempia du pilnutėlius
krepšius.

Vyras klausia:

- Sunku, mieloji?

- Taip.

- Tai pailsėk minutėlę, juk
mes niekur neskubam.

Du suvalkiečiai nueina pas
gydytoją. Šis klausia:

- Kuo skundžiatės?

Vienas atsako:

- Aš prarijau monetą.

Gydytojas kitam:

- O jūs?

- Ta moneta yra mano.

- Aš jau daug metų laikau du
arklius, - pasakoja vienas ūki-
ninkas kitam. - Jie yra visiškai
vienodi.

- Tai ar tu juos skiri?

- Dabar jau taip. Vakar atsi-
tiktinai pastebėjau, kad rudojo
ausys yra didesnės už baltojo.

Antra valanda nakties. Kaž-
kas skambina į duris. Atsikėlęs
vyras prieina prie durų, pažiūri
pro akutę, bet nieko nemato.

- Kas čia?

Už durų pasigirsta atsaky-
mas:

- Žanas Klodas Van Damas.

- Tuoj apsirengsiu, visus ke-
turis užmušiu.

Marytė vaikystėje neturėjo
guminės anties, todėl maudy-
davosi su šaldyta višta.**oras**

Restauruoti šalia Karčių rasti partizanų dokumentai

Taip atrodė atkastas bidonas su partizanų dokumentais.

(Atkelta iš 1 psl.)

Archyve – dokumentai, žurnalai, nuotraukos

Kad šalia Karčių buvo rastas bi-
donas su partizanų dokumentais,
„Anykšta“ pranešė 2022 metų
gegužės 10 dienos laikraštyje,
straipsnyje „Šalia Karčių rasti
Lietuvos partizanų dokumentai“.

Lietuvos kultūros tarybai sky-
rus finansavimą, Laisvės rajono
dokumentus restauravo Lietuvos
centrinio valstybės archyvo res-
tauratoriai.

Lietuvos ypatingasis archyvas
paskelbė, kad bidone rasti 1947
metų pradžioje – 1950 metų pa-
vasarį sudaryti Laisvės rajono
ir kitų Šarūno rinktinės dalinių
dokumentai: įsakymai, raportai,
pranešimai, žinios apie veiklą,
ūkinių gėrybių apyskaitos ir kt.
Tarp dokumentų rasta keliolika
1938 metų Lietuvos kariuomenės
žurnalo „Karys“ ir Lietuvos šaulių
sąjungos žurnalo „Tritimas“ nu-
merių, keli 1950 metų laikraščio
„Tiesa“ numeriai bei 1948 metais
Vilniuje išleistas anglų kalbos
vadovėlis. Bidone taip pat rastos
kelios palyginti neblogos būklės
partizanų nuotraukos.

Dokumentai liudija dramas

Rastuose dokumentuose atsi-
skleidžia partizaninės kovos dra-
matiškumas. Pavyzdžiui, 1950
metų balandžio 18 dienos data pa-
sirašytas dokumentas (įsakymas)
liudija apie išdavystes ir bandymą
nuo jų apsaugoti. Dokumen-

te sakoma, kad dėl 1949 metais
įvykdytų išdavysčių, apsaugai
nuo galimų provokacijų, reorga-
nizuojami koviniai vienetai ir kei-
čiami jų pavadinimai, o Laisvės
rajonas pervadinamas į Švyturio
rajoną. „Įsakau laikyti negalio-
jančiais visus platinamus raštus
ir įvairius įsakymus, išleistus po
1949 metų spalio mėnesio 27 die-
nos su Šarūno rinktinės anspaudu
ir buvusio Šarūno Rinktinės vado
Tarzano parašu (kalba netaisyta –
red. past.)“, – apie kažkokią
dramą, įvykusią greičiausiai 1949
metų spalio 27 dieną, liudija vie-
nas iš įsakymo punktų.

„Algimanto apygardos Šarūno
rinktinės Laisvės rajonas išaugo
iš dviejų Šarūno rinktinės dalinių:
1945 metų vasarą susibūrusios
Gražinos kuopos ir 1946 metų
rudens įsteigtos Butageidžio ku-
pos. Šių kuopų pagrindu 1949
metų rugsėjį buvo suformuotas
Laisvės rajonas, veikęs daugiausia
Anykščių apskrities Troškūnų,
Anykščių ir Kavarsko valsčiuose
bei Kupiškio apskrities Subačiaus
ir Viešintų valsčiuose. 1950 metų
pabaigoje išformavus Algimanto
apygardą, Laisvės rajonas buvo
perduotas Vytauto apygardos
Vaižganto rinktinei.

Laisvės rajonui nuo 1949 metų
pabaigos vadovavo Povilas Tun-
kevičius-Kostantas, kartu ėjęs ir
Šarūno rinktinės vado pareigas.
Jis žuvo 1950 metų spalio 1 die-
nį, kaudamasis su jį ir šešis kitus
Laisvės rajono partizanus apsu-
pusiais MGB kariškiais. Tikėtina,
kad Laisvės rajono archyvą 1950
metų pavasario pabaigoje paslėpė

Šie partizanų dokumentai buvo sudėti į bidoną, rastą šalia Karčių kaimo.

Anykštėnas istorikas Gintaras Vaičiūnas pasakojo pats vykęs apžiūrėti rasto bidono Karčių miškelyje.

būtent P. Tunkevičius-Kostantas
arba kažkas iš jo aplinkos“, – pra-
nešime Lietuvos ypatingojo ar-
chyvo pateikta.

Stebina dokumentų kokybė

Anykštėnas istorikas, partiza-
ninio judėjimo specialistas, Lie-
tuvos gyventojų genocido ir re-
zistencijos tyrimo centre dirbantis
Gintaras Vaičiūnas, „Anykštos“
paklaustas apie radinio reikšmę,
kalbėjo, kad kol kas nėra susipa-
žinęs su visais dokumentais, bet
pernai buvo nuvykęs į miškelių
prie Karčių, kur rastas partizanų
archyvas.

Beje, istorikas pastebėjo, kad
gali būti, jog dokumentai ilgai
buvo saugomi kitoje vietoje, o bi-
donas Karčių miškelyje užkastas
vėliau, kadangi dokumentai išliko
gana geros būklės, o nuotraukų
kokybė net nustebino.

G. Vaičiūnas kalbėjo, kad rasti
dokumentai pagal tai, kiek pa-
čiam teko matyti informacijos,
aktualiausi troškūniečiams parti-
zanams, Laisvės rajonui. Kadangi
partizanų organizacinė struktūra
dažnai keitėsi ir todėl susigaudyti
detalėse sudėtinga net profesiona-
liems istorikams, archyvas padėtų
tiksliau suprasti organizaciją ir su-
žinoti konkrečias datas.

„Tai taip pat parodo, kad parti-

zanai veikė kaip pagrindžio vals-
tybė, turinti savo struktūrą. Turėtų
būti nurodymai dėl baudžiamosios
partizanų teisės, pavyzdžiui, šnipų
bylos, už ką buvo nubaustas, labai
įdomu būtų pažiūrėti, kaip parti-
zanai tą informaciją surinko, būtų
įdomu pažiūrėti, ar tokie dalykai
yra tame archyve išsaugoti. Ar-
chyvo radimas dar kartą įrodo, kad
partizanai tikrai nebuvo kažkokie
banditai, o veikė kaip organizaci-
nis karinis vienetas mūsų valstybės
pogrindyje“, – apie radinio reikšmę
kalbėjo istorikas G. Vaičiūnas.

Partizaninio pasipriešinimo ty-
rinėtojas pasakojo, kad partizanų
dokumentai ne pirmą kartą randa-
mi bidonuose, tačiau didžioji parti-
zaninio karo dokumentų dalis pra-
rasta negrįžtamai – juos rinkdavo
sovietinis saugumas, o archyvams
tapus nebeaktualiais, „nebelikus
operatyvinės reikšmės“, dokumen-
tai virsdavo makulatūra.

Dokumentai bus saugomi Lie-
tuvos ypatingajame archyve. Su-
tvarkius ir aprašius dokumentus,
jie bus suskaitmeninti ir paskelbti
internetu svetainėje „Lietuvos
partizanų dokumentų elektroninis
archyvas“.

-ANYKŠTA

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Bidone tarp kitų dokumentų rastos partizanų nuotraukos. Lietuvos ypatingojo archyvo paskelbtos nuotraukos.

Lietuvos ypatingojo archyvo nuotr.